

روش تحقیق در علوم پزشکی

۱. در یک مطالعه برای تعیین شیوع چاقی در دانش آموزان دبستان‌های شهر تهران، از هر یک از ۲۲ منطقه شهر تهران ۱۰ مدرسه با روش تصادفی انتخاب و از هر مدرسه نیز ۵۰ دانش آموز به صورت تصادفی انتخاب شدند. در این روش نمونه‌گیری «منطقه» کدام نقش را دارد؟
 الف) طبقه (ب) خوشه (ج) جامعه نمونه‌گیری (د) نمونه
۲. هدف اختصاصی یک مطالعه «تعیین ارتباط تحصیلات با فعالیت فیزیکی در جمعیت مورد مطالعه» است. همه گزینه‌های زیر می‌توانند فرضیه معادل این هدف باشند، بجز:
 الف) سطح تحصیلات با فعالیت فیزیکی ارتباط دارد.
 ب) فعالیت فیزیکی افرادی که تحصیلات دانشگاهی دارند، از افرادی که تحصیلات دیپلم یا پایین‌تر دارند بیشتر است.
 ج) فعالیت فیزیکی افرادی که تحصیلات دانشگاهی دارند، از افرادی که تحصیلات دیپلم یا پایین‌تر دارند کمتر است.
 د) رابطه تحصیلات با فعالیت فیزیکی در زنان و مردان متفاوت است.
۳. کدامیک از گزینه‌های زیر در مورد متغیرهای یک پژوهش صحیح است؟
 الف) همه متغیرهای گسسته جزء متغیرهای کیفی هستند.
 ب) همه متغیرهای کمی جزء متغیرهای پیوسته هستند.
 ج) همه متغیرهای نسبی جزء متغیرهای کمی هستند.
 د) همه متغیرهای فاصله‌ای جزء متغیرهای نسبی هستند.
۴. در نمونه‌گیری، کدام تعریف در مورد «جامعه هدف» صحیح است؟
 الف) جمعیتی که نمونه‌ها از بین آن انتخاب می‌شوند.
 ب) جمعیتی که نتایج مطالعه قرار است در آن مورد استفاده قرار بگیرد.
 ج) نمونه‌هایی که از بین جمعیت مطالعه انتخاب می‌شوند.
 د) جامعه‌ای که با اهداف مطالعه اعلام موافقت کرده و به مطالعه وارد شده‌اند.
۵. محقق در زمان برآورد بودجه که در مراحل انتهایی تدوین یک پروپوزال پژوهشی است، پی می‌برد که بودجه مورد نیاز بسیار زیاد و از عهده سازمان حامی پژوهش خارج است. در صورتی که برآوردها در تخمین بودجه صحیح بوده باشند؛ کدامیک از موارد زیر از نظر اصول روش تحقیق و اخلاق در پژوهش صحیح نیست؟
 الف) کمک گرفتن از سازمان‌های دیگر در حمایت از طرح با اطلاع سازمان اول
 ب) محدود کردن مطالعه با حذف بخشی از اهداف
 ج) کم کردن حجم نمونه با کنار گذاشتن برخی از مطالعات قبلی در محاسبه حجم نمونه
 د) درخواست از خیرین و عموم مردم برای تامین بخشی از بودجه
۶. یکی از اهداف ذکر شده در یک طرح پژوهشی عبارت است از: «ارائه نتایج حاصل از مطالعه به مسئولین و سیاست‌گذاران در جهت بهبود غربالگری عیوب انکساری در کودکان و کاهش بار ناشی از اختلالات بینایی.» این هدف از کدام نوع است؟
 الف) هدف اختصاصی (ب) هدف فرعی (ج) هدف تحلیلی (د) هدف کاربردی
۷. در یک مطالعه مشاهده‌ای در نظر است ۵۰۰ نفر از کودکانی که عمل جراحی کاشت حلزون برای آن‌ها انجام شده است، به مدت ده سال از نظر کیفیت زندگی، عملکرد تحصیلی و وضعیت شنوایی مورد پیگیری قرار گیرند. نوع مطالعه کدام است؟
 الف) هم‌گروهی (ب) مورد - شاهدی (ج) کارآزمایی بالینی (د) مقطعی

- ۸ همه موارد زیر از اجزای اصلی یک informed consent هستند، بجز:
- (الف) اطلاع از بودجه طرح پژوهشی و مبلغی که به مجری و عوامل طرح پرداخت شده است.
 (ب) اطلاع از اینکه در چه طرحی شرکت می‌کند و چه منافع یا ضررهای ممکن است به او برسد.
 (ج) شرکت کننده موافقت آزادانه و به دور از هرگونه فشار خود را برای ورود به مطالعه اعلام کند.
 (د) درک اینکه در هر زمانی بدون اینکه هیچ پیامد سوئی برایش داشته باشد، می‌تواند از مطالعه خارج شود.
- ۹ همه موارد زیر در جدول گانت یک پروپوزال پژوهشی قابل مشاهده است، بجز:
- (الف) تک تک مراحل اجرایی مطالعه
 (ب) زمان شروع و اتمام هر یک از مراحل اجرای مطالعه
 (ج) مدت زمان مورد نیاز برای اجرای هر یک از مراحل مطالعه
 (د) بودجه مورد نیاز برای هر یک از مراحل اجرای مطالعه
- ۱۰ اینکه «نتایج به دست آمده از نمونه‌ها در یک مطالعه، تا چه حد به جوامع دیگر به غیر از جمعیتی که نمونه‌ها از آن انتخاب شده اند؛ قابل تعمیم است؟» به کدام گزینه مرتبط است؟
- (الف) پایایی آزمون - بازآزمون
 (ب) پایایی درونی
 (ج) روایی داخلی
 (د) روایی خارجی
- ۱۱ بسیاری از تحقیقات علوم پزشکی برای فراهم کردن شواهد برای تصمیم‌گیری‌های بالینی انجام می‌شوند. در سلسله مراتب شواهد علمی، معتبرترین کدام است؟
- (الف) مطالعه مروری منظم که روی چندین مطالعه کارآزمایی تصادفی شده انجام شده است
 (ب) مطالعه مروری منظم که روی چندین مطالعه مشاهده‌ای انجام شده است
 (ج) یک یا چند مطالعه کارآزمایی تصادفی شده چند مرکزی
 (د) یک یا چند مطالعه مشاهده‌ای هم گروهی آینده‌نگر
- ۱۲ مطالعه‌ای که کاملاً شبیه به مطالعه اصلی ولی در ابعادی کوچک‌تر برای اطمینان از اجرایی بودن مطالعه و رفع نواقص احتمالی انجام می‌شود، چه نام دارد؟
- (الف) pre-test (ب) pilot study (ج) panel study (د) pragmatic study
- ۱۳ مطالعه‌ای به منظور تعیین شیوع مصرف سیگار در بین دانشجویان پسر دانشگاه‌های استان خوزستان انجام شد. نتیجه مطالعه نشان داد که ۵٪ این دانشجویان در ۱۲ ماه گذشته حداقل یک نخ سیگار مصرف کرده‌اند. همه خطاهای زیر در این مطالعه و یافته گزارش شده، محتمل است، بجز:
- (الف) خطای تصادفی
 (ب) تورش اطلاعات
 (ج) خطای مخدوش‌کنندگی
 (د) تورش انتخاب
- ۱۴ طرح‌های پژوهشی ملی مورد نیاز وزارت بهداشت در حوزه سلامت، از طریق کدام موسسه فراخوان و اجرا می‌شوند؟
- (الف) نیماد
 (ب) موسسه ملی تحقیقات سلامت
 (ج) مرکز آمار ایران
 (د) معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت

- ۱۵ پژوهشگری می‌خواهد شیوع اختلالات شبکیه در بیماران دیابتی که حداقل ۵ سال از ابتلا آن‌ها به دیابت گذشته را بررسی کند. بر اساس مطالعات قبلی، شیوع اختلالات شبکیه در این افراد ۱۰ درصد است. حداقل حجم نمونه مورد نیاز این مطالعه با در نظر گرفتن دقت ۱ درصد و سطح اطمینان ۹۵ درصد تقریباً چقدر است؟
 الف) ۳۶۰ (ب) ۴۰۰ (ج) ۳۶۰۰ (د) ۴۰۰۰
- ۱۴ کدامیک از مطالعات زیر از نوع کارآزمایی میدانی (field trial) است؟
 الف) مقایسه اثرات دو نوع واکسن کووید-۱۹ در پیشگیری از ابتلا به بیماری
 ب) مقایسه اثرات دو داروی فاوپیراویر و رمدیسویور در درمان بیماران مبتلا به کووید-۱۹ شدید
 ج) تعیین عوامل خطر مرگ در مبتلایان به بیماری کووید-۱۹
 د) تعیین رابطه نوع شغل با ابتلا به بیماری کووید-۱۹
- ۱۳ ۱۰۰۰ کودک مبتلا به ناشنوایی با ۱۰۰۰ کودک سالم از نظر وجود تعدادی از پلی‌مورفیسم‌های ژنتیکی مورد مقایسه قرار گرفتند. نوع مطالعه کدام است؟
 الف) مقطعی (ب) مورد - شاهدی (ج) هم‌گروهی (د) اکولوژیک
- ۱۸ در یکی از تکنیک‌های اولویت‌بندی عنوان‌های پژوهشی، ذینفعان گروه‌های کوچک تشکیل می‌دهند و هر نفر عنوان مورد نظر خود را در گروه بیان می‌کند و دیگران بر اساس معیارهای مشخص به عنوان او امتیاز می‌دهند و در نهایت همه عنوان‌های پیشنهادی افراد گروه به ترتیب مجموع امتیاز رتبه‌بندی می‌شوند. این تکنیک چه نام دارد؟
 الف) Delphi Method
 ب) Focus Group Discussion
 ج) Nominal Group Technique
 د) Stakeholder Analysis
- ۱۹ توضیح در مورد اینکه یک طرح پژوهشی چرا حائز اهمیت و اولویت است و چه مزایایی نسبت به پژوهش‌های مشابه قبلی دارد، در کدام قسمت پروپوزال ذکر می‌شود؟
 الف) Review of literature
 ب) Problem statement
 ج) Study methodology
 د) Objectives and questions
- ۲۰ در یک پژوهش، پرسش‌نامه به شرکت‌کنندگان داده می‌شود تا خودشان به سوالات پاسخ دهند و پرسش‌نامه تکمیل شده را بازگردانند. این روش تکمیل پرسش‌نامه چه نام دارد؟
 الف) مصاحبه ساختاریافته
 ب) مصاحبه غیر ساختاریافته
 ج) مصاحبه فردی
 د) خود ایفا

اخلاق پزشکی

۲۱ همه عبارات زیر صحیح است، بجز:

- الف) بیمار می‌تواند به کلیه تصاویر اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد.
 ب) بخش اسناد بیمارستان تنها در صورت درخواست پزشک معالج یا دستور مقام قضایی می‌تواند اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی بیمار را در اختیار وی یا نماینده قانونی او قرار دهد.
 ج) در صورتی که تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه‌ی اطلاعات به بیمار سبب آسیب به وی شود می‌توان ارائه‌ی اطلاعات به وی را به تأخیر انداخت.
 د) در صورتی که بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید باید خواست بیمار محترم شمرده شود.

۲۲ بر اساس قوانین کشور ما، در چه صورت امکان جدا کردن فرد دچار مرگ مغزی از دستگاه‌های نگهدارنده حیات مجاز است؟

- الف) رضایت و درخواست ولی بیمار.
 ب) نیاز به تخصیص تخت بخش مراقبت‌های ویژه به سایر بیماران.
 ج) جهت برداشت بافت پیوندی.
 د) از آنجا که بیمار دچار مرگ مغزی از نظر پزشکی، زنده محسوب نمی‌شود، جداسازی او از دستگاه‌های نگهدارنده حیات منع قانونی ندارد.

۲۳ دختر ۱۶ ساله به دنبال تصادف و کاهش سطح هوشیاری به بیمارستان آورده شده است. در سی تی اسکن او آثار خونریزی داخل جمجمه مشاهده می‌گردد. در خصوص اخذ رضایت قبل از انجام عمل جراحی کدامیک از موارد زیر صحیح است؟

- الف) لازم است رضایت از پدر و مادر کودک گرفته شود.
 ب) علاوه بر والدین لازم است موافقت کودک نیز اخذ شود.
 ج) با توجه به اینکه پدر، ولی کودک محسوب می‌شود، اخذ رضایت از او جهت انجام عمل جراحی کفایت می‌کند.
 د) نیازی به اخذ رضایت نیست.

۲۴ افشای اسرار بیماران کدامیک از انواع مسئولیت‌های زیر را به همراه دارد؟

- الف) مسئولیت کیفری
 ب) مسئولیت مدنی
 ج) مسئولیت انتظامی
 د) بسته به مورد ممکن است تمام انواع مسئولیت‌ها را به همراه داشته باشد

۲۵ در خصوص مسئولیت اخلاقی و مسئولیت حقوقی پزشک کدامیک از موارد زیر صحیح است؟

- الف) مسئولیت اخلاقی معمولاً ضمانت اجرای مادی و درونی دارد.
 ب) مسئولیت حقوقی زمانی مطرح می‌شود که اقدام انجام شده ظهور خارجی بصورت فعل یا ترک فعل داشته باشد.
 ج) مسئولیت‌های حقوقی همواره بر اساس قواعد اخلاقی و مذهبی قابل پیش‌بینی هستند.
 د) مسئولیت اخلاقی در واقع همان مسئولیت حقوقی ولی در ابعاد گسترده‌تر است.

- ۲۴ در صورتی که حرفه مندان سلامت در هیئت انتظامی نظام پزشکی به اتهام تخلف انتظامی، متخلف شناخته شوند، کدامیک از مجازات‌های زیر برای آنها محتمل است؟
- (الف) پرداخت خسارت نقدی
(ب) مجازات حبس
(ج) پرداخت دیه آسیب ایجاد شده
(د) توبیخ کتبی و درج در پرونده
- ۲۵ رزیدنت کشیک بیماری را با فشار خون غیر قابل کنترل پذیرش می‌کند. در دستور دارویی بیمار دارویی که مسدود گیرنده‌های آنژیوتانسین است با دوز ۱۰ میلی‌گرم در روز نوشته می‌شود ولی به دلیل بدخطی، دیگوکسین با دوز ۱۰ میلی‌گرم در روز خوانده می‌شود. بعد از سه روز بیمار دچار اختلالات ناپایدار همودینامیکی می‌شود. رزیدنت تلاش می‌کند علت را بفهمد ولی موفق نمی‌شود. تا بیمار به بخش مراقبت‌های ویژه منتقل می‌شود. و در آنجا پزشکان علت مشکلات بیمار را متوجه می‌شوند. بیمار و اعضای خانواده وی از موضوع اطلاع ندارند. کدامیک از گزینه‌های زیر در این مورد صحیح است؟
- (الف) هیچ مسئولیتی متوجه پزشک نیست، چون عمدی در کار نبوده است.
(ب) هیچ مسئولیتی ایجاد نشده، چون بیمار از خطای مذکور مطلع نیست.
(ج) هم رزیدنت و هم بیمارستان در قبال آسیب وارده به بیمار مسئول هستند.
(د) هیچ مسئولیتی ایجاد نشده، چون آسیب دائمی به بیمار ایجاد نشده است.
- ۲۸ یکی از بیماران شما مبتلا به سرطان سینه است. در سوابق فامیلی وی ابتلا به سرطان زیاد است. طبق درخواست بیمار شما می‌خواهید آزمایش ژنتیک BRCA را انجام دهید تا احتمال خطر سرطان سینه مشخص شود. کارفرمای بیمار از شما می‌خواهد یک کپی از تمام آزمایشات ژنتیک بیمار را به او بدهید. چه کاری باید انجام شود؟
- (الف) اطلاعات خواسته شده را به کارفرما می‌دهید.
(ب) کار فرما را به وکیل امور حقوقی بیمارستان ارجاع می‌دهید.
(ج) اطلاعات مورد نظر را به کار فرما نمی‌دهید.
(د) تقاضای بیمار مبنی بر انجام آزمایشات را به کمیته اخلاق بیمارستان می‌دهید.
- ۲۹ رویکرد کلی در پزشکی مدرن برای گفتن حقیقت چیست؟
- (الف) فرض بر این است که اکثر بیماران نمی‌خواهند حقیقت را بدانند.
(ب) پیش‌بینی نتیجه حقیقت گویی ممکن نیست، بنابراین همیشه بدترین سناریو را مد نظر داشته باشید.
(ج) پزشکان وظیفه اخلاقی دارند که به طور کامل در مورد شرایط بیمار و درمان حقیقت گو باشند.
(د) پزشکان تنها باید درباره گزینه‌های درمانی که فکر می‌کنند بهترین مورد هستند صادق باشند.

- ۳۰ در یک بیمارستان اینترنت بخش زنان هستید. بیماری که به شما مراجعه کرده تست بارداری مثبت دارد و بر اساس شواهد سونوگرافی به نظر می‌رسد که سن بارداری او ۸ هفته است. بیمار از شما در مورد امکان سقط جنین و شرایط آن سوال می‌کند و از شما می‌خواهد که برای سقط به او کمک کنید چون خطر جانی او را تهدید می‌کند. کدامیک از اقدامات زیر را انجام می‌دهید؟
- الف) به او می‌گویید که اخلاق و شرعا سقط عملی نادرست است و نمی‌توانید در این زمینه کمکی بکنید.
 ب) بیمار را به مددکار اجتماعی یا مددکار روانی بیمارستان ارجاع می‌دهید.
 ج) ضمن توضیح و شرح کامل در مورد سقط از جنبه‌های اخلاقی، شرعی و قانونی از بیمار می‌خواهید که در مورد موضوع فکر کرده و ۲ هفته دیگر مراجعه کند.
 د) بیمار را به متخصص زنان مربوطه ارجاع می‌دهید.
- ۳۱ مردی ۲۷ ساله با تشخیص سیفلیس به شما مراجعه می‌کند. زمانیکه در مورد بیماری و درمان آن صحبت می‌کنید، بیمار بسیار مضطرب و نگران است. به او اعلام می‌کنید که سیفلیس از جمله بیماری‌هایی است که باید به وزارت بهداشت گزارش شود و شریک جنسی او نیز باید درمان شود. این مطالب نگرانی او را دوچندان می‌کند و از شما درخواست می‌کند که شما این مطلب را گزارش نکنید. چه پاسخی به او می‌دهید؟
- الف) به او می‌گویید که باید بیماری را گزارش کنید اما بدون نام بیمار گزارش خواهید داد.
 ب) به او می‌گویید که گزارش باید با ذکر نام بیمار و شریک جنسی او هر دو باشد.
 ج) به او می‌گویید که باید گزارش با ذکر نام بیمار باشد اما بیمار خود باید به شریک جنسی این مطلب را اطلاع بدهد.
 د) به او می‌گویید که فقط نام بیمار را گزارش می‌کنید اما سازمان مسئول خود با شریک جنسی او تماس گرفته و او را تحت درمان قرار می‌دهد بدون اینکه نام بیمار را فاش کند.
- ۳۲ یکی از پزشکان متخصص و معروف شهر که بیماران بسیاری دارد و مطب او همیشه شلوغ است اخیرا اعلام کرده که به علت خستگی از این به بعد به هیچ وجه بیمار جدید نمی‌پذیرد. کدامیک از گزینه‌های زیر در مورد تصمیم او درست است؟
- الف) اینکار هم اخلاقی و هم قانونی است.
 ب) کار او اخلاقی اما غیر قانونی است.
 ج) از نظر قانونی پزشک حق دارد که بیمار نپذیرد اما اینکار اخلاقا نادرست است.
 د) کار او غیر اخلاقی و غیر قانونی است.
- ۳۳ خانمی ۷۷ ساله به دنبال یک سگته مغزی وسیع و با لوله تراشه به بیمارستان منتقل می‌شود. بیمار باید در اسرع وقت به ونتیلاتور وصل شود. بیمار غیر هوشیار و **poor prognosis** است. همسر بیمار متنی مکتوب به همراه دارد که در آن قید شده زمانی که امیدی به بهبود من نیست مایل به دریافت تهویه مکانیکی نیستم. وی مدعی است که همسر او آن را امضا کرده است. پزشک در این حالت چه باید بکند؟
- الف) بیمار را به تهویه مکانیکی وصل کند.
 ب) از تهویه مکانیکی صرف‌نظر کند.
 ج) از خانواده بیمار کمک فکری بگیرد.
 د) از پزشکی قانونی راهنمایی بگیرد.

- ۳۴ بیماری ۷۸ ساله مبتلا به پارکینسون، با تب، سرفه، تنگی نفس و خلط عفونی یا به عبارتی پنومونیا به بیمارستان مراجعه کرده است. بیماری پارکینسون وی در مرحله پیشرفته است و بیمار شدیداً افسرده است. علاوه بر اینکه دچار کم‌خوابی شده و به دلیل بی‌اشتهایی اخیراً کاهش وزن جدی نیز داشته است. بیمار از بستری شدن و دریافت آنتی‌بیوتیک امتناع کرده و از پزشک درخواست می‌کند که فقط برای وی مراقبت‌های تسکینی ارائه دهند تا در آرامش بمیرد. کدام اقدام پزشک اخلاقی‌تر است؟
- الف) درخواست ارزیابی روان‌پزشکی
ب) طرح موضوع با خانواده بیمار
ج) احترام به خواسته بیمار
د) ارجاع به کمیته اخلاق بیمارستان
- ۳۵ در مورد مدل توصیه شده در رابطه‌ی پزشک و بیمار، کدام‌یک از نقش‌های زیر برای پزشک دقیق‌تر است؟
- الف) کارشناس امین (ب) تصمیم‌گیرنده جایگزین (ج) مشاور (د) ولی بیمار
- ۳۶ در کدام‌یک از مدل‌های ارتباطی پزشک و بیمار در سطح پایین‌ترین سطح قرار دارد؟
- الف) حضور شخص ثالث (ب) رابطه مشارکتی (ج) رابطه مشتری‌مدارانه (د) رابطه پترنالیستیک
- ۳۷ کدام مورد تعبیر جامع‌تری از احترام به اتونومی بیمار است؟
- الف) در نظر گرفتن بهترین منافع بیمار از سوی پزشک
ب) توانمندسازی بیمار از طریق ارائه اطلاعات کافی برای تصمیم‌درمانی لازم
ج) تصمیم‌گیری بر اساس درخواست بیمار و خانواده او
د) در میان گذاشتن اطلاعات با بیمار
- ۳۸ بر اساس معارف اسلامی کدام مورد زیر به دیدگاه اسلام در مورد سقط جنین نزدیک‌تر است؟
- الف) سقط جنین جز در موارد بسیار ضروری و به عنوان روشی درمانی ممنوع است.
ب) قابلیت درک نکته مهم و شرط لازم برای مختار بودن اخلاقی است و لذا در ماه‌های اول پس از لقاح سقط مجاز است.
ج) مادر حق اتونومی کاملی در تدبیر برای جنین خود دارد و این مسئله در دفاع از حق زنان بر سقط جنین باید در نظر گرفته شود.
د) تصمیم‌گیری در مورد سقط جنین باید با توجه به فرهنگ جامعه و توسط عموم مردم گرفته شود.
- ۳۹ کدام‌یک از موارد زیر در خصوص حقیقت‌گویی صحیح است؟
- الف) حقیقت‌گویی عملکرد و نگرشی مبتنی بر شفافیت، صراحت و راستگویی با بیماران است.
ب) نگرانی بابت پیامدهای حقیقت‌گویی از مواردی است که عدم اظهار حقیقت به بیماران را اخلاقاً توجیه می‌کند.
ج) پنهان‌کاری از سوی پزشکان به عنوان راهی جهت پیشگیری از زیان‌های ناشی از حقیقت‌گویی از نظر اخلاقی، اکیدا توصیه شده است.
د) لازم نیست که پزشکان با بیمار درباره ترجیحات وی در خصوص ارائه یا عدم ارائه واقعیات صحبت نمایند.
- ۴۰ در تصمیم‌سازی اخلاقی بر بالین بیمار در نظر گرفتن اندیکاسیون‌های پزشکی، مصداق کدام اصول اخلاقی است؟
- الف) احترام به اتونومی بیمار
ب) سود رساندن و ضرر نرساندن
ج) عدالت
د) توجه به عوامل زمینه‌ای

- ۴۱ کدامیک از موارد زیر جزء مراحل اتخاذ یک تصمیم اخلاقی نیست؟
 الف) جمع‌آوری اطلاعات کافی در مورد موضوع
 ب) رجوع به کدها و راهنماهای اخلاقی
 ج) قضاوت در مورد انتخاب‌های افراد
 د) ارزیابی مزایا و معایب تصمیم
- ۴۲ کدام مورد از ویژگی‌های مکتب وظیفه‌گرا در فلسفه اخلاق است؟
 الف) یک عمل اخلاقی زمانی صحیح است که فواید آن بیشتر از پیامدهای منفی آن باشد.
 ب) ویژگی‌های یک عمل، قطع نظر از میزان نتایج آن می‌تواند آن عمل را صواب و لازم نماید.
 ج) فعلی اخلاقی است که به سعادت منجر شود.
 د) اخلاق شامل قوانین کاملاً مشخص و تعریف شده‌ای برای رفتار است.
- ۴۳ دادن اطلاعات مورد نیاز به بیماران جهت انجام اقدامات تشخیصی و درمانی در راستای احترام به کدامیک از اصول اخلاق پزشکی است؟
 الف) احترام به اتونومی بیمار
 ب) سودرسانی
 ج) ضرر نرساندن
 د) رعایت عدالت
- ۴۴ کدامیک از موارد جزو شروط اولویت‌بندی منصفانه (Fair priority setting) در تخصیص منابع نیست؟
 الف) ربط (Relevance)
 ب) مسؤولیت‌پذیری (Accountability)
 ج) عمومیت (Publicity)
 د) تجدید نظرخواهی (Appeals)
- ۴۵ کدام جمله در مورد تعارض منافع درست است؟
 الف) در تعارض منافع منفعت ثانویه تحت تأثیر منفعت اولیه قرار می‌گیرد.
 ب) آشکارسازی، عامل کلیدی در برخورد با تعارض منافع است.
 ج) قبول هر نوع هدیه‌ای از سوی شرکت‌های دارویی غیرقابل قبول است.
 د) وجود تعارض منافع با تعهد حرفه‌ای سازگاری ندارد.
- ۴۶ در مورد اخلاق پزشکی، که از جایگاه خاصی در میان همه شاخه‌های اخلاق حرفه‌ای برخوردار است، کدام جمله صحیح است؟
 الف) استانداردهای اخلاق پزشکی توسط پزشکان تدوین و کنترل می‌شوند.
 ب) اخلاق پزشکی صرفاً بیان صفات پسندیده اخلاقی برای پزشکان و کادر پزشکی است.
 ج) اخلاق پزشکی سعی دارد در سایه تحلیل‌های فلسفی، تصمیم اخلاقی درست یا نادرست را در موضوعات مختلف پزشکی و مراقبت‌های سلامت تبیین کند.
 د) اخلاق پزشکی یک مقوله کاربردی و عملی است، نه تئوری و نظری.

- ۴۷** قانونمند شدن اتانازی می‌تواند همه پیامدهای ذکر شده را داشته باشد، بجز:
- (الف) سوء استفاده مراقبان سلامت
 (ب) کاهش فشار روحی در بیماران در مراحل پایانی حیات
 (ج) شیب لغزنده از اتانازی داوطلبانه به اتانازی اجباری
 (د) کاهش اعتماد به جامعه پزشکی
- ۴۸** عدالت در تخصیص منابع سلامت، با کدام عبارت بیشتر سازگار است؟
- (الف) اختصاص مساوی منابع به همه افراد
 (ب) اختصاص بیشتر منابع به بیماری‌هایی که هزینه درمانی بالاتری دارند
 (ج) تخصیص نامساوی منابع نادر بر مبنای اولویت‌های جامعه و ارزیابی سود احتمالی
 (د) تخصیص بودجه بیشتر برای فقراء
- ۴۹** در مورد ظرفیت تصمیم‌گیری بیمار، کدام جمله صحیح است؟
- (الف) در صورتی که پزشک در مورد ظرفیت تصمیم‌گیری بیمار اطمینان کافی ندارد، باید از شیوه‌های ارزیابی ظرفیت استفاده کند.
 (ب) ظرفیت بیمار نوسان ندارد و پزشک می‌تواند بر اساس سوابق قبلی بیمار تصمیم‌گیری کند.
 (ج) تست‌های عملکرد شناختی در ارزیابی ظرفیت مفید نیستند.
 (د) بیماری که برخلاف مصالح خود اقدام کند از لحاظ پزشکی ظرفیت تصمیم‌گیری ندارد.
- ۵۰** در کدامیک از موارد زیر نوع رضایت مورد نیاز در مثال ذکر شده صحیح است؟
- (الف) رضایت برای خونگیری وریدی: رضایت ضمنی
 (ب) رضایت برای انجام سنجش تراکم استخوان: رضایت صریح کتبی
 (ج) شرکت در کارآزمایی بالینی یک دارو: رضایت صریح شفاهی
 (د) انجام جراحی: رضایت صریح شفاهی و براءت کتبی
- ۵۱** بیانیه هلسینکی بر همه موارد تاکید دارد، بجز:
- (الف) استفاده از دارونما در پژوهش‌هایی پذیرفته است که درمان رایج شناخته شده‌ای وجود نداشته باشد، یا بیمار متحمل هیچ خطر جدی یا ضرر غیرقابل برگشتی نشود.
 (ب) اگر آزمودنی فاقد صلاحیت تصمیم‌گیری است نباید در مطالعه‌ای شرکت داده شود که هیچ سود احتمالی برای او یا افراد مشابه او ندارد و در افراد دارای صلاحیت قابل انجام است.
 (ج) در پژوهش‌هایی که با اخذ رضایت انجام شده است، استفاده مجدد از داده‌های انسانی قابل شناسایی آنها، نیاز به اخذ رضایت دوباره ندارد.
 (د) هر کارآزمایی بالینی باید قبل از شروع نمونه‌گیری، در یک بانک اطلاعاتی قابل دسترس عموم ثبت شده باشد.
- ۵۲** به عنوان متخصصی تازه فارغ‌التحصیل با یک پزشک با سابقه برای استفاده از مطب او سه روز در هفته با شرایطی به توافق می‌رسید. پزشک فوق‌الذکر صاحب مرکز سنجش تراکم استخوان (BMD) نیز هست که در نزدیکی مطب قرار دارد. او به شما پیشنهاد می‌دهد تا با معرفی بیماران خود به این مرکز به ازای هر بیمار در در صدی از درآمد حاصله سهمیم گردید. چه تصمیمی می‌گیرید؟
- (الف) موافقت می‌کنم و بیمارانی را که واقعا نیازمند BMD هستند ارجاع می‌دهم.
 (ب) موافقت با این امر در هر حال اشکال اخلاقی ندارد.
 (ج) فقط در صورتی که دستگاه و امکانات تخصصی موجود مناسب باشد بیماران را ارجاع داده و در درآمد شریک می‌شوم.
 (د) سهمیم شدن در درآمد به شرط ارجاع بیمار را در هیچ شرایطی اخلاقی نمی‌دانم لذا موافقت نمی‌کنم.

- ۵۳ بیماری که در شرایط اورژانس به بیمارستان آورده شده است رضایتش:
 الف) آگاهانه است. ب) تلویحی است. ج) ضمنی است. د) مفروض است.
- ۵۴ برای آنکه عملی به عنوان «ورا تکلیف» تعریف شود همه شرایط زیر لازم است، بجز:
 الف) اعمال ورا تکلیفی، اختیاری هستند.
 ب) اعمال ورا تکلیفی از سوی خدمت گیرنده مطالبه نمی‌شود.
 ج) اعمال «ورا تکلیفی» با قصد و نیت افزایش رفاه دیگران به انجام می‌رسند.
 د) آنها نه تنها با قصد و نیت خوب انجام می‌شوند بلکه به خودی خود هم از لحاظ اخلاقی عملی خوب و قابل ستایش هستند.
- ۵۵ همه گزینه‌های ذیل برای شکل‌گیری یک عمل فضیلت‌مندانه به لحاظ اخلاقی توسط کنش‌گر لازم است، بجز:
 الف) اول اینکه فرد بداند و آگاه باشد که مشغول انجام عملی فضیلت‌مندانه است.
 ب) باید شخصاً برای انجام اعمال فضیلت‌مندانه تصمیم گرفته باشد.
 ج) آن اعمال را در حالت نفسانی ثابت، پایدار به انجام رساند.
 د) آن عمل منجر به نتیجه مطلوب گردد.
- ۵۶ برای اینکه در یک دو راهی اخلاقی یک هنجار در نظر اول را (هنجار غالب) نسبت به هنجار در نظر اول دیگر (هنجار مغلوب) اولویت بدهیم همه شرایط زیر لازم است، بجز:
 الف) باید بتوان دلایل خوبی برای عمل به هنجار ارجح (غالب) نسبت به هنجار دیگر (مغلوب) برشمرد.
 ب) ناظر بیرونی هنجار مغلوب را در اولویت نسبت به هنجار غالب نشمرد.
 ج) می‌بایست عملی انتخاب شود که حداقل تناقض را با هنجارهای در نظر اول دارد.
 د) همه اثرات منفی نقض هنجار (هنجارهای) مغلوب باید به حداقل رسانده شود.
- ۵۷ Moral Residue یا مانده اخلاقی چیست؟
 الف) تکالیف اخلاقی که کنشگر اخلاقی در حیات خود موفق به انجام آن نشده است.
 ب) تکالیف اخلاقی باقیمانده برای کنشگر اخلاقی در برخورد با وظایف متعارض در یک دو راهی اخلاقی
 ج) نتیجه ارزیابی سود و زیان در برخورد با یک چالش اخلاقی که کنشگر اخلاقی را به سمت انتخاب اقدام مناسب‌تر رهنمون می‌کند.
 د) آنچه که کنشگر اخلاقی فراتر از وظیفه اخلاقی خود به انجام می‌رساند.
- ۵۸ همه انسان‌هایی که یک زندگی مبتنی بر رعایت اخلاق را انتخاب کرده‌اند می‌دانند که نباید دروغ بگویند، دزدی کنند، به فرد بی‌گناهی ضرر برسانند و در عین حال می‌دانند که باید به عهد خود وفادار باشند و به حقوق دیگران احترام بگذارند. این گزاره به کدام حیطة اشاره دارد؟
 الف) اخلاق توصیفی ب) اخلاق مشترک ج) اخلاق کاربردی د) اخلاق خاص‌گرا
- ۵۹ درباره «جعاله» که می‌توان از آن به عنوان نوعی قرارداد پزشکی، استفاده کرد، کدامیک از موارد زیر درست است؟
 الف) دستمزد، در آغاز پرداخته می‌شود.
 ب) نوعی «عقد جایز» به‌شمار می‌آید.
 ج) کار آنان باید تعریف شده باشند.
 د) رعایت مدت در اولویت است.
- ۶۰ حرام بودن مصرف کدامیک از موارد زیر، از راه «قیاس منصوص العله» به‌دست آمده است؟
 الف) خون ب) گوشت خوک ج) هروئین د) گوشت مردار

- ۶۱ دریافت دستمزد برای انجام کدامیک از واجبات کفائی زیر، از دیدگاه همه فقهاء جایز است؟
 الف) برگزاری فرائض یومیه
 ب) تغسیل و تکفین میت مسلمان
 ج) آموزش اصول اولیه دین
 د) انجام جراحی‌های اورژانسی
- ۶۲ تجهیزات رادیوگرافی را برای یکسال اجاره کرده، مالک آنها به مسافرت رفته و به وی دسترسی ندارید. متوجه می‌شوید چنانچه قطعه‌ای از آن، تعویض نشود، به همه دستگاه آسیب جدی و غیر قابل جبرانی می‌رسد. هزینه‌ای صرف کرده و از اتلاف آن جلوگیری می‌کنید. از دیدگاه فقهی، عنوان عمل شما و هزینه‌ای که صرف کرده اید، عبارت است از:
 الف) اتلاف مال خود، بدون اذن مالک مفقود
 ب) تصرف عدوانی، نداشتن حق مطالبه هزینه‌ها
 ج) تعدی نامشروع به اموال مالک مجهول‌المکان
 د) جعاله فضولی با داشتن حق مطالبه هزینه‌ها
- ۶۳ در ارتباط با قاعده «نفی حرج» که کاربردهای پزشکی متعددی دارد، کدامیک از گزاره‌های زیر، درست است؟
 الف) شرط مطرح شدن «عسر»، آسیب دیدن جدی است.
 ب) واژه‌های «عسر» و «حرج» همسان «ضرر» هستند.
 ج) سطح دشواری «حرج» بالاتر از «عسر» است.
 د) «عسر» و «حرج» معانی مطلق و قطعی دارند.
- ۶۴ تلاش نکردن یک فرد برای بند آوردن خونریزی ناشی از اصابت چاقو به رگ وی، علیرغم دسترسی آسان به مرکز طبی مجهز و آگاهی از احتمال جدی مرگ در تاخیر، تحت کدام عنوان فقهی می‌تواند مطرح شود؟
 الف) قتل نفس محترمه (ب) انتحار ایجابی (ج) قتل شبه عمد (د) انتحار سلبی
- ۶۵ استفاده مراجعین از مایع ضد عفونی، دستمال کاغذی یا دستکش‌های یکبار مصرف در بیمارستان‌هایی که هزینه آنها از بیت‌المال تامین می‌شود، بر مبنای کدام عنوان فقهی جایز است؟
 الف) اذن صریح (ب) شاهد حال (ج) عدم ضمان (د) برائت ذمه
- ۶۶ کدامیک از موارد زیر، از دیدگاه فقهی جزء «مستقلات عقلیه» به شمار می‌آید؟
 الف) حرام بودن ربا (ب) واقعیت وحی (ج) پسندیده بودن عدالت (د) وجوب نماز
- ۶۷ همه موارد از جمله اهداف حقوق است، بجز:
 الف) ایجاد جامعه فاضله (ب) حفظ صلح (ج) حفظ نظم (د) ایجاد عدالت نسبی
- ۶۸ مجازات صدور گواهی خلاف واقع جهت پزشکان، شامل کدام مورد زیر است؟
 الف) شش ماه تا سه سال حبس
 ب) شش ماه تا یک سال حبس
 ج) شش ماه تا دو سال حبس
 د) شش ماه حبس

- ۶۹ اینک که درمان اورژانسی (فوریت) نیازمند رضایت نمی‌باشد، منطق حقوقی پشت این استثناء شامل کدام مورد زیر است؟
- (الف) ضرورت‌های پزشکی بر هر چیز ارجح است.
 (ب) شخص منطقی به چنین درمانی رضایت می‌دهد و تاخیر درمان ممکن است منجر به مرگ یا آسیب جدی شود.
 (ج) ضرورت‌های پزشکی و مدنی آن را تایید می‌کند.
 (د) درمان و کمک به انسان‌ها و دردمندان امری مهم است.
- ۷۰ کدامیک از موارد زیر در مورد نویسندگی مقاله، صادق نیست؟
- (الف) نویسنده مقاله در واقع مالک معنوی مقاله حاصل از پژوهش است.
 (ب) نویسنده مقاله باید در مورد تمامیت مقاله پاسخگو باشد.
 (ج) نویسنده مقاله باید در ایده اولیه، طراحی مطالعه یا اجرای آن دخیل بوده باشد.
 (د) نویسنده مقاله باید در استخراج نتایج، آنالیز یا تفسیر نتایج همکاری کرده باشد.
- ۷۱ در کدامیک از موارد زیر نقض رازداری در پژوهش بدون کسب رضایت آزمودنی‌ها و با اجازه کمیته اخلاق مجاز است؟
- (الف) استفاده از اطلاعات پرونده بیماران جهت تجزیه و تحلیل آماری به شرط ضرورت انجام مطالعه
 (ب) افشای اطلاعات خطری بیش از حداقل خطر پذیرفته شده برای حریم خصوصی آزمودنی‌ها ایجاد نکند
 (ج) اگر اخذ رضایت آگاهانه ممکن نباشد
 (د) پژوهش بر روی اطلاعات افراد متوفی
- ۷۲ کدامیک از شرایط زیر نگرفتن رضایت آگاهانه را در پژوهش از نظر اخلاقی مجاز می‌کند؟
- (الف) نسبت سود به زیان مطالعه قابل قبول باشد
 (ب) اگر انجام مطالعه به سود جامعه باشد
 (ج) در شرایط اورژانس و با اجازه کمیته اخلاق
 (د) اگر اخذ رضایت آگاهانه موجب مخدوش شدن مطالعه شود
- ۷۳ پژوهش‌گری در صدد است مطالعه خود را که مختص اقوام کرد است در بخشی روستایی، از یکی از استان‌های جنوبی کشور اجرا نماید. آزمودنی‌های مطالعه گروه زنان هستند. مطالعه در روستاهایی انجام می‌شود که به شدت در آنها مردسالاری حاکم است و حتی به زنان اجازه داده نمی‌شود تا به تنهایی مورد مشاوره و دریافت خدمات درمانی قرار گیرند. کدامیک از اقدامات زیر می‌تواند به پژوهش‌گر جهت کسب رضایت آگاهانه از این گروه از آزمودنی‌ها کمک کند و همچنین ضروری به نظر می‌رسد؟
- (الف) پس از اخذ رضایت آگاهانه از آزمودنی‌ها، موافقت همسران آنها نیز گرفته شود.
 (ب) فقط از همسران آزمودنی‌ها رضایت گرفته شود.
 (ج) در صورت ضرورت انجام پژوهش در این گروه از آزمودنی‌ها، نیازی به اخذ رضایت آگاهانه از همسران آنها نیست.
 (د) می‌توان از اخذ رضایت آگاهانه از آزمودنی‌ها صرف نظر کرد.
- ۷۴ یکی از اعضای هیات علمی دانشگاه توسط یک شرکت دارویی جهت انجام یک کار آزمایشی بالینی دارویی دعوت شده است. رعایت کدامیک از ملاحظات اخلاقی زیر جهت مدیریت تعارض منافع در چنین شرایطی ضروری است؟
- (الف) گرفتن حق انتشار مقاله از شرکت دارویی
 (ب) آشکارسازی حمایت مالی شرکت دارویی برای آزمودنی‌های مطالعه قبل از اعلام رضایت
 (ج) عدم قبول حق الزحمه پژوهش
 (د) بیمه کردن آزمودنی‌ها

- ۷۵ پژوهشگری قصد دارد سلول‌های مزانشیمال را از چربی ناحیه شکم بیماران خود استخراج کرده و از آنها برای تقویت استخوان فک بیماران استفاده کند. کدامیک از ملاحظات اخلاقی زیر در این پژوهش کمتر موضوعیت دارد؟
- (الف) عوارض ناشی از استفاده از سلول‌های مزانشیمال
 (ب) عوارض ناشی از لیپوساکشن
 (ج) تخصص پژوهش‌گر در خصوص لیپوساکشن
 (د) فردی که قرار است از بیماران رضایت آگاهانه بگیرد
- ۷۴ مطالعه‌ای به کمیته اخلاق ارجاع شده است که در آن قرار است دو رژیم ترکیبی درمانی برای بیماران مبتلا به HIV/AIDS مورد مقایسه قرار بگیرد. داروها همه تایید شده هستند اما دو ترکیب مورد استفاده فقط در مطالعات مورد بررسی قرار گرفته‌اند. پیامد مورد بررسی در این بیماران مقایسه میزان افزایش CD4 و میزان کاهش لود ویروس است. این پژوهش قرار است در زندان شهر و بر روی ۱۰۰۰ زندانی انجام شود. آیا به عنوان عضو کمیته اخلاق در پژوهش، انجام این مطالعه را تایید می‌کنید؟
- (الف) بله چون داروها تایید شده هستند و ترکیب‌های مورد مداخله نیز در پژوهش‌های دیگر استفاده شده‌اند.
 (ب) بله چون تعداد افراد مبتلا به HIV/AIDS در زندان نسبتاً بالاست و به راحتی می‌توان آنها را مورد بررسی قرار داد.
 (ج) خیر چون قرار است پژوهش در زندان انجام شود.
 (د) خیر چون ترکیب‌های دارویی مورد استفاده تایید شده نیست و در پروتکل استاندارد قرار ندارد.
- ۷۳ بیماری ۹۲ ساله با مشکلات بسیار در بخش مراقبت‌های ویژه بستری می‌شود. بیمار در وضعیت نباتی ثانویه به آنسفالوپاتی به سر می‌برد علاوه بر اینکه در حال حاضر دچار سپسیس، هیپوتانسیون، خونریزی گوارشی و نارسایی تنفسی شده و باید اینتوبه شود. بهبود وضعیت مغزی وی پیش‌بینی نمی‌شود. کلیه نیز دچار نارسایی شده به صورتی که بیمار نیازمند دیالیز است اما از دید شما شروع دیالیز برای بیمار بی‌فایده است علاوه بر اینکه کمبود دستگاه دیالیز در بیمارستان همواره چالش‌زا بوده است. کدامیک از اقدامات زیر به نظر شما بهترین راهکار است؟
- (الف) شروع همودیالیز
 (ب) شروع دیالیز صفاقی
 (ج) درخواست نظر خانواده برای شروع کردن دیالیز
 (د) شروع نکردن دیالیز
- ۷۸ در یک بیمارستان نظامی مشغول به کار هستید. گروهی زندانی را برای بررسی سلامت عمومی به درمانگاه بیمارستان می‌آورند. برخی از آنها دارای جای سوختگی بر روی پوست خود هستند علاوه بر اینکه به نظر می‌رسد بعضی دارای شکستگی‌های استخوانی هستند که در حال جوش خوردن است. چه اقدامی انجام می‌دهید؟
- (الف) تمام موارد مرتبط با سلامت را در پرونده بیمار با دقت گزارش و ثبت می‌کنید.
 (ب) علائم سوختگی و شکستگی در پرونده بیمار ثبت نمی‌کنید اما در صورت نیاز به درمان آنها اقدام می‌کنید.
 (ج) اگر پزشک نظامی باشید فقط بررسی سلامت عمومی را انجام می‌دهید و به سایر موارد نباید بپردازید.
 (د) وظایف و مسئولیت‌های پزشک وابسته به زمان و محل کار نیست لذا بر اساس وظیفه به مستندسازی و درمان اقدام می‌کنید.

۷۹

دختری ۱۳ ساله با شک به مننژیت به اورژانس بیمارستان منتقل شده است. دختر و خانواده او به یکی از گرایش‌های مذهبی تعلق دارند که انجام اقدامات تشخیصی و درمانی در مورد مننژیت با باورهای دینی آنها در تضاد است و نه تنها والدین اجازه مداخله نمی‌دهند بلکه بیمار نیز با آنها موافق است. بهترین اقدامی که پزشک می‌تواند در مورد این بیمار انجام دهد چیست؟

الف) با صرف وقت کافی در مورد خطرات عدم تشخیص و درمان بیماری با والدین و بیمار صحبت کرده و موافقت هر سه آنها را جلب نماید.

ب) کافی است بیمار توجیه شده و به انجام اقدامات تشخیصی درمانی رضایت دهد.

ج) در صورت صرف وقت کافی و عدم پذیرش، والدین می‌توانند رضایت به ترخیص داده و بیمار را ببرند.

د) در صورت صرف وقت کافی و عدم پذیرش باید از نظام قضایی برای مداخله بهره گرفت.

۸۰

بیماری ۴۲ ساله که از ۱۸ سالگی به دیابت تیپ ۱ مبتلا است، علیرغم همکاری و پذیرش درمان با انسولین، اخیراً به صورت مکرر دچار کتواسیدوز و هیپوگلیسمی و در بیمارستان بستری شده است. در طول سالیان گذشته بیمار همواره به رژیم غذایی و دارویی خود پایبند بوده و دیابت او تحت کنترل بوده است. ۳ سال پیش بیمار به دنبال جدایی از همسرش و از دست دادن موقعیت شغلی خود دچار افزایش وزن شد و علاوه بر عدم رعایت رژیم غذایی و دارویی خود به مصرف الکل روی آورد. در بستری شدن‌های مکرر بیمار در کافه تریای بیمارستان در حال مصرف غذاهایی غیر رژیمی دیده شده است. پزشک معالج بارها سعی در اصلاح رفتار بیمار و کمک به او و بهره‌گیری از مشاوره روان‌پزشکی داشته است اما رفتارهای نادرست بیمار ادامه دارد. نهایتاً پزشک بعد از ۱۰ سال مداوای این بیمار از او می‌خواهد که در صورت عدم توجه به بیماری و سبک زندگی توصیه شده، دیگر به او مراجعه نکند. اما بیمار به شدت مخالفت خود را نسبت به عدم پذیرش پزشک نشان داده است. در خصوص این کیس کدام مورد زیر از نظر اخلاقی درست‌تر است؟

الف) علیرغم تلاش مکرر پزشک برای اصلاح، بیمار نسبت به رفتار خود مسئول نیست لذا پزشک می‌تواند بر اساس اتونومی خود از پذیرش بیمار سر باز زند.

ب) با توجه به عدم موافقت بیمار در هر حال پزشک نمی‌تواند از پذیرش بیمار سر باز زند.

ج) عامدانه یا غیر عامدانه بودن رفتار بیمار در نوع واکنش پزشک بی‌تاثیر است و اتونومی پزشک به او اجازه می‌دهد که بیمار را نپذیرد.

د) حتی اگر به دلیل شرایط بیمه و هزینه‌های درمان بیمار نتواند به راحتی به پزشک معالج دیگری مراجعه کند، پزشک فعلی مجبور به پذیرش بیمار نیست.

۸۱

بیماری که در مراحل انتهایی سرطان ریه توام با متاستاز قرار دارد، در بیهوشی به سر می‌برد و برای ادامه زندگی به دستگاه ونتیلاتور (تهویه مصنوعی) وابسته است. فرزند او درخواست می‌کند که با توجه به دردی که بیمار تحمل می‌کند و امید اندکی که به بقای او وجود دارد، پزشکان دستگاه ونتیلاتور را خاموش کنند تا بیمار راحت شود. اگر بیمار هوشیاری خود را به دست آورد و بتواند مستقل از ونتیلاتور به زندگی ادامه دهد و پزشک برای تسکین درد او دارویی تجویز کند که خطر کوتاه شدن عمر او را به عنوان عارضه‌ی جانبی دارو در بر داشته باشد، اقدام پزشک تحت کدام عنوان قرار می‌گیرد؟

الف) اتانازی فعال

ب) اثر دوگانه

ج) درمان بیهوده

د) خودکشی با کمک پزشک

۸۲ خانمی ۹۲ ساله با وضعیت عمومی بد، عدم هوشیاری، دهیدراته و هیپوتانسیو توسط اورژانس به بیمارستان منتقل می‌شود. بیمار دارای urinary tract infection (UTI) و انفیلتراسیون منتشر ریوی است که احتمال aspiration pneumonia را مطرح می‌کند. رزیدنت طب اورژانس سپسیس ناشی از UTI را مطرح دانسته اما به دلیل سن بالای بیمار و عدم هوشیاری وی در مورد شروع آنتی‌بیوتیک وسیع الطیف برای درمان پنومونی آسپیراسیون مردد است. چون هم قیمت آنتی‌بیوتیک بالاست و هم دارویی است که به کرات در بازار دارویی نایاب می‌شود. در مورد این بیمار:

الف) انتخاب درمان باید بر اساس نیاز بیمار و منافع او باشد.

ب) علیرغم نیاز بیمار به آنتی‌بیوتیک وسیع الطیف، سن او عامل مهمی است و نمی‌توان آن را در تجویز دارو نادیده گرفت.

ج) باید قبل از شروع درمان نظر خانواده بیمار را در مورد شروع آنتی‌بیوتیک وسیع الطیف و هزینه آن جویا شد.

د) سن، کیفیت زندگی و هم پروگنوز در انتخاب درمان از عوامل تعیین کننده هستند و لذا باید حتما آنها را در نظر گرفت.

۸۳ دختری ۱۴ ساله مبتلا به AML تحت پیوند مغز استخوان قرار گرفته و پس از آن بیماری عود کرده است. حال او کاندید دریافت داروی جدیدی است که در فاز پژوهشی است و فقط در قالب پژوهش به بیمار داده می‌شود و در واقع آخرین شانس بیمار است. والدین بیمار با مشارکت او در پژوهش و دریافت داروی جدید موافق بوده و رضایت خود را اعلام کرده‌اند اما بیمار کاملا مخالف شرکت در پژوهش است. بهترین راهکار اخلاقی در این چالش چیست؟

الف) باید به خواست بیمار احترام گذاشته و بیمار را در مطالعه شرکت ندهند.

ب) چون بیمار زیر سن قانونی است رضایت والدین کفایت می‌کند و می‌توان بیمار را وارد مطالعه کرد.

ج) می‌توان با استناد به رضایت والدین و بدون ارائه اطلاعات کامل در مورد شرکت در پژوهش و مسائل مرتبط با آن بیمار را وارد مطالعه کرد.

د) کسب موافقت بیمار در کنار رضایت والدین بسیار مهم است لذا باید برای این امر تلاش نموده و موافقت بیمار را کسب کرد.

۸۴ دختری ۱۸ ساله و مبتلا به بیماری نادر نقص آنزیم اورنیتین ترانس کاربامیلاز است. او با رژیم غذایی و داروهای در دسترس تحت کنترل می‌باشد. پزشک معالج از او برای شرکت در یک مطالعه ژن‌درمانی دعوت کرده است و بیمار به قصد کمک به توسعه دانش و یافتن راه حل درمانی در این مطالعه شرکت می‌کند. اما شرکت در مطالعه موجب مرگ بیمار می‌شود. پس از این اتفاق مشخص می‌شود که پزشک معالج سهام‌دار شرکتی است که طراح و مجری مطالعه ژن‌درمانی بوده است. به نظر شما کدامیک از اقدامات زیر می‌توانست به بهترین وجه بار اخلاقی شرکت بیمار در مطالعه و مرگ ناشی از آن را کاهش دهد؟

الف) افشای پزشکی در مورد سهام‌دار بودن در شرکت مذکور و ارائه اطلاعات کامل در مورد عوارض ناشی از مطالعه مذکور به بیمار

ب) ارائه اطلاعات کافی در مورد عوارض ناشی از شرکت در این مطالعه و منافع احتمالی حاصل از آن

ج) اطلاع‌رسانی به بیمار در مورد فاز مطالعاتی این مداخله درمانی

د) عدم دعوت از بیمار برای شرکت در این مطالعه

۸۵ یک داروی ضد ویروس جدید به شکل اسپری بینی قرار است با اسپری بینی دیگری که اثرات ضد ویروس متوسطی دارد و در حال حاضر به عنوان درمان پروفیلاکسی استاندارد برای پیشگیری از ابتلا به کرونا استفاده می‌شود در یک کارآزمایی بالینی فاز ۲ مقایسه شود. مدت مطالعه ۲ هفته است و ۲ هفته پس از پایان مطالعه بیماران برای بررسی کلونیزاسیون ویروسی مورد تست PCR قرار می‌گیرند. اغلب بیماران پس از اتمام مطالعه از محقق درخواست می‌کنند که با توجه به شرایط همه‌گیری بیماری، اسپری داروی جدید را از محقق خریداری کنند. در این مورد کدام اقدام زیر می‌تواند از نظر اخلاقی قابل قبول باشد؟

(الف) استفاده از دارو در چنین شرایطی مصداق استفاده خیرخواهانه است و محقق می‌تواند دارو را حتی با دریافت مبلغی به متقاضیان ارائه کند.

(ب) استفاده از دارو در چنین شرایطی مصداق استفاده از داروی off-label است و پزشک بنا به درخواست بیماران باید دارو را رایگان در اختیار آنها قرار دهد.

(ج) باید به سرعت فاز ۳ مطالعه کارآزمایی بالینی با استفاده از بیماران علاقه‌مند به استفاده از این دارو آغاز شود.

(د) باید روال روتین کارآزمایی بالینی دنبال شود تا در مورد ایمنی و اثربخشی دارو اطمینان حاصل شود.

۸۴ خانمی ۵۲ ساله و بستری در یک بیمارستان آموزشی باید مورد lumbar puncture قرار بگیرد. روز قبل از انجام پروسه فرم رضایتی در این خصوص به امضای همسر بیمار رسیده است. اطلاعات مندرج در فرم رضایت بسیار مختصر بوده و صرفاً بیانگر مبرا بودن فرد انجام دهنده پروسه از عواقب و خطرات احتمالی آن است. در زمان مقرر زیدنت سال سوم به همراه زیدنت سال اول بر بالین بیمار حضور می‌یابند اما بیمار از سطح تحصیلی آنها اطلاع ندارد. پس از آنکه بیمار در موقعیت مناسب قرار گرفت زیدنت سال سوم کار را به زیدنت سال اول محول می‌کند و از آنجا که این اولین بار است که زیدنت سال اول LP انجام می‌دهد بعد از ۴ تلاش ناموفق و سرانجام با مداخله زیدنت سال سوم کار به اتمام می‌رسد. کدامیک از گزینه‌های زیر از نظر اخلاقی قابل قبول است؟

(الف) روند اخذ رضایت آگاهانه و محتوای آن نادرست بوده و باید در آن دقیقاً مشخص می‌شد که چه کسی قرار است LP را انجام دهد.

(ب) چون بیمارستان آموزشی است و بیمار با علم به آن به این بیمارستان مراجعه کرده است و از طرف دیگر در غیر از شرایط بالا امکان تمرین و یادگیری برای زیدنت وجود نخواهد داشت اشکال اخلاقی وارد نیست.

(ج) چون قصد زیدنت آموزش و یادگیری بوده و بیمارستان آموزشی است اشکال اخلاقی وارد نیست.

(د) اگر این اقدام با نظارت استاد مربوطه انجام می‌شد اشکال اخلاقی به آن وارد نبود.

۸۵ کارگر کارخانه‌ای با سابقه سرفه مزمن به دلیل تشدید سرفه به پزشک کارخانه مراجعه می‌کند. در سوابق این بیمار تشدید سرفه به واسطه حساسیت فصلی گزارش شده است. خدمات سلامت تمامی کارگران و پرسنل کارخانه در کلینیک اختصاصی کارخانه ارائه می‌شود و کلیه پزشکان این مرکز متعهد هستند تا زمانیکه بیماری کارگران به صورت جدی شدت نیافته است تست پاراکلینیک اضافه برای بیماران انجام ندهند چرا که مصداق تجویز غیر ضروری است و از سوی دیگر هزینه‌های سلامت را افزایش می‌دهد. بیمار از پزشک تقاضا می‌کند که این بار ریه او بیشتر مورد بررسی قرار گیرد اما پزشک به واسطه تعهد خود مخالفت می‌کند. به نظر شما کدام اقدام زیر از نظر اخلاقی مناسب است؟

(الف) پزشک باید به تعهد خود به سازمان عمل کند اما می‌تواند بیمار را برای بررسی به خارج از مجموعه سازمان هدایت کند.

(ب) تعهد پزشک به سازمان نسبت به تعهد پزشک به بیمار در اولویت قرار می‌گیرد.

(ج) پزشک باید در صورت احساس ضرورت تست‌های اضافه برای بیمار درخواست کند.

(د) پزشک باید در صورت احساس ضرورت از مقام مافوق خود برای انجام تست‌های اضافه اجازه بگیرد.

- ۸۵ در کمیته اخلاق بیمارستان یک مورد از عملکرد پزشکان معالج مورد بحث و بررسی است. دبیر کمیته توضیح می‌دهد که پزشک معالج به خواسته بیمار مردی که درخواست کرده است توسط پرستار مرد زخم بسترش پانسمان شود توجهی نکرده و حتی با لحنی تمسخرآمیز به بیمار گفته است که اگر مایل نیست این بیمارستان را ترک کند. یکی از اعضای جلسه در تحلیل موضوع می‌گوید پزشک معالج می‌توانست عادلانه رفتار کند. این حق بیمار بوده است که تقاضای پرستار همجنس را داشته باشد و ادامه می‌دهد چنانچه افراد در قوای شهوت، غضب و عاقله به حد اعتدال برسند می‌توانند عادلانه رفتار کنند. به نظر شما وی به کدامیک از نظریه‌های اخلاق استناد کرده است؟ این نظریه کیست؟
- الف) اصالت سعادت، جان استوارت میل
ب) اصالت وجدان، روسو
ج) اصالت خیر، مور
د) نظریه مبتنی بر فضیلت، افلاطون
- ۸۹ هرگاه فاعل عمل پیش‌بینی کند که عمل وی موجب ورود ضرر به غیر می‌گردد ولی معذک لاقیدی و سهل‌انگاری او را به طرف ارتکاب جرم سوق می‌دهد پزشک مرتکب ..... شده است.
- الف) بی‌احتیاطی (ب) بی‌مبالاتی (ج) عدم مهارت (د) عدم رعایت نظامات دولتی
- ۹۰ همه موارد ذیل از فضایل محوری حرفه پزشکی است، بجز:
- الف) باوجدان بودن (ب) انسجام اخلاقی (ج) قابل اعتماد بودن (د) ایثارگری
- ۹۱ همه موارد ذیل بر اساس تعریف «تالکوت پارسونز» در مورد حرفه صحیح است، بجز:
- الف) مجموعه‌ای از نقش‌های شغلی است که در آن افراد فعالیت‌های مشخص و ارزش‌مندی را که در جامعه انجام می‌دهند.
ب) عموماً هزینه یک زندگی را از راه آن شغل تمام وقت تأمین می‌کنند.
ج) حرفه‌های مختلف با نظام خود تنظیمی خود ورود به نقش‌های شغلی را در آن حرفه با تأیید رسمی این که متقاضیان ورود مهارت و دانش لازم و مورد نظر را برای پذیرفتن آن شغل دارند، کنترل می‌کنند.
د) بر اساس تعریف پارسونز فعالیت‌هایی چون بازیگری سیرک و رفتگری حرفه به شمار می‌آیند.
- ۹۲ تلاش انسان شناسان، جامعه‌شناسان، روانشناسان و مورخین برای تشخیص اینکه چه هنجارها و دیدگاه‌های اخلاقی‌ای در حرفه‌ها، نظام‌نامه‌های حرفه‌ای، اعلامیه‌های مأموریت سازمانی نهادها و مقررات حاکم بر آنها و یا سیاست‌های عمومی وجود دارند؛ در حوزه کدامیک از حیطه‌های زیر قرار می‌گیرد؟
- الف) اخلاق هنجاری (ب) اخلاق توصیفی (ج) فرااخلاق (د) اخلاق مشترک
- ۹۳ درباره فرد مسلمان بالغی که خودکشی کرده و دلیل آشکاری بر ابتلای وی به بیماری روانی جدی وجود ندارد، کدامیک از موارد زیر درست است؟
- الف) نیاز به نماز میت ندارد.
ب) از دین اسلام خارج شده است.
ج) تغسیل و تکفین او واجب نیست.
د) عمل او از مصادیق فسق است.
- ۹۴ کدامیک از منابع فقه، عموماً تحت عنوان: «ظنی السند، قطعی الدلاله» شناخته می‌شود؟
- الف) کتاب خدا (ب) اجماع (ج) سنت (د) عقل

- ۹۵ در مفهوم رضایت آگاهانه کدامیک از گزینه‌های زیر از اهمیت بیشتری برخوردار است؟
 الف) باید اطلاعات به درستی توسط بیمار درک شود.
 ب) باید کتبی باشد.
 ج) باید کاملاً دقیق و فنی نوشته شود.
 د) لازم است توسط دو شاهد امضا شود.
- ۹۶ تست آنتی‌ژن هیپاتیت C یک فلوی نفرولوژی که در بخش دیالیز یک بیمارستان دولتی کار می‌کند مثبت شده است اما در مقابل محدود کردن فعالیت‌های حرفه‌ای خود مقاومت می‌کند. برای هم‌فکری از متخصص عفونی بیمارستان درخواست کمک می‌کند. توصیه متخصص عفونی اطلاع‌رسانی در این مورد به افراد مسئول مربوطه در بیمارستان است اما فلوی مربوطه همچنان مقاومت می‌کند و از متخصص عفونی هم تقاضا می‌کند که راز او را فاش نکند. کدامیک از موارد زیر از نظر اخلاقی نادرست است؟
 الف) چون خطر انتقال عفونت به بیماران توسط فلوی نفرولوژی بالا است متخصص عفونی باید او را به افشای موضوع تشویق و ترغیب کرده و برای حل این مسئله کمک کند.
 ب) متخصص عفونی موظف به رازداری نیست و باید اقدامات لازم را در خصوص محدود کردن فعالیت‌های فلوی نفرولوژی انجام دهد.
 ج) چون فلوی نفرولوژی به صورت خودجوش مسئله را با او در میان گذاشته در صورت عدم تمایل او متخصص عفونی موظف به افشاگری نیست.
 د) فلوی نفرولوژی موظف است مشکل را به مقامات مسئول بیمارستان گزارش کند.
- ۹۷ کدامیک از اقدامات زیر بهتر نقش تصمیم‌گیرنده جایگزین را مشخص می‌کند؟
 الف) توضیح دادن پلان درمانی پزشک برای خانواده بیمار
 ب) انتقال خواسته‌های خانواده بیمار به تیم درمان
 ج) کمک به ارتباط بین پزشک و بیمار و توجه به خواسته‌های بیمار
 د) تصمیم‌گیری برای بیمار چون بهتر از خواسته‌های بیمار آگاه است
- ۹۸ قاعده‌ای که به تدریج و خودبخود میان همه مردم یا گروهی از آنان به عنوان قاعده‌ای الزام‌آور مرسوم شود چه نام دارد؟
 الف) رویه قضایی ب) عرف ج) وحدت رویه د) قیاس
- ۹۹ همه موارد زیر در بحران ناشی از پاندمی بیماری حاد مطرح است، به جز:
 الف) انگ اجتماعی و هیستری جامعه
 ب) تعهد پزشک به کمینه کردن رنج برای بیمار منفرد خود
 ج) وجود تنش بارز بین حقوق و آزادی‌های فردی و مصالح عمومی
 د) وظیفه سازمان در ارتقاء ایمنی کارکنان دخیل در ارائه مراقبت سلامت در زمان پاندمی
- ۱۰۰ جراح در حین جراحی بر روی روده بیمار، یکی از شاخه‌های شریان مزانتریک را قطع نموده که منجر به ایسکمی روده و برداشتن قسمتی از آن گردیده است. در این مورد کدامیک از موارد زیر صحیح است؟
 الف) به هر حال جراح ضامن پرداخت دیه است.
 ب) در صورتی ضامن پرداخت دیه نیست که قبل از عمل از بیمار رضایت گرفته باشد.
 ج) در صورتی ضامن پرداخت دیه نیست که تقصیری مرتکب نشده باشد.
 د) برای عدم لزوم پرداخت دیه باید دلایل متعددی از جمله رعایت مقررات پزشکی، اخذ رضایت و عدم تقصیر وجود داشته باشد.

موفق باشید